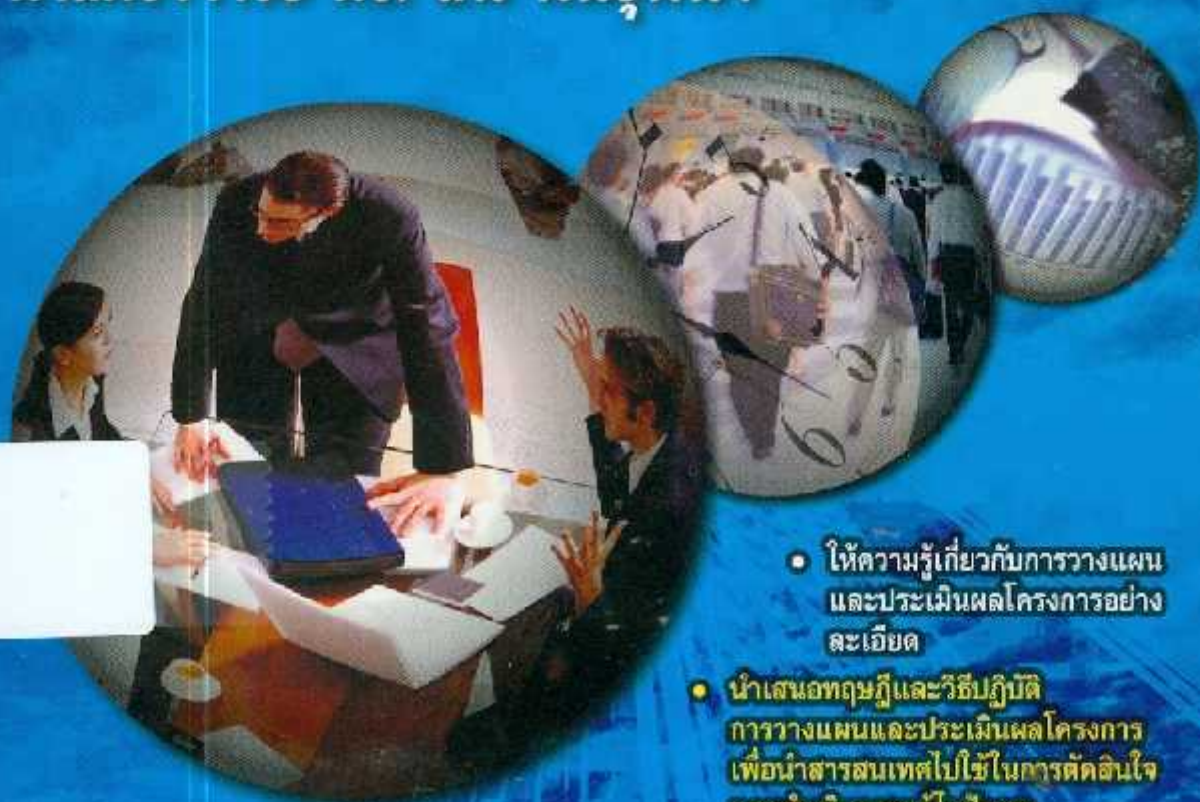

เทคนิคการวางแผน และประเมินผลโครงการ Project Planning and Evaluation Technique

ศาสตราจารย์ ดร. สีน พันธุ์พินิจ

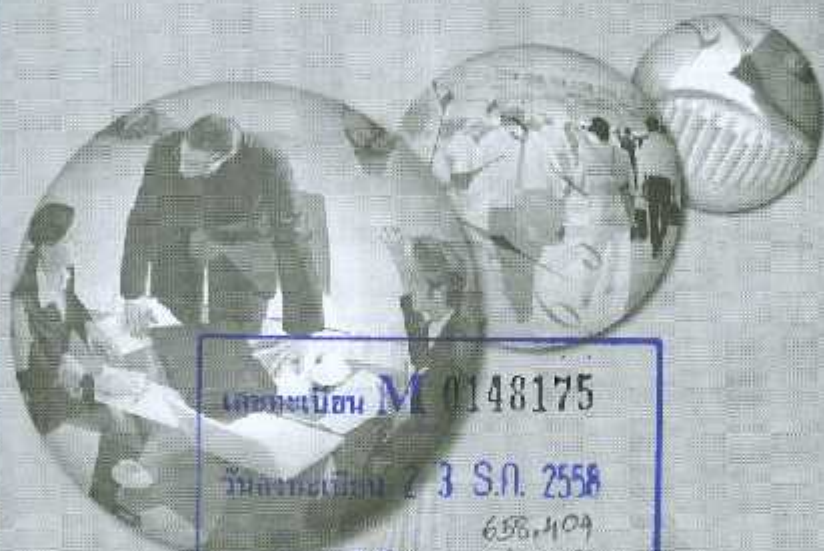

- ให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนและประเมินผลโครงการอย่างละเอียด
- นำเสนอทฤษฎีและวิธีปฏิบัติ การวางแผนและประเมินผลโครงการ เพื่อนำสารสนเทศไปใช้ในการตัดสินใจและดำเนินการแก้ไขปัญหา
- เนื้อหาเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ เข้าใจง่าย สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

เทคนิคการวางแผน และประเมินผลโครงการ Project Planning and Evaluation Technique

ศาสตราจารย์ ดร. สีน พันธุ์พินิจ

เลขทะเบียน M 0148175

วันลงทะเบียน 23 ส.ก. 2558

เลขเรียกหนังสือ

658.409

ท 32431

2555

การทํางาน สอน เขียน คัดลอกสงวนลิขสิทธิ์ไว้ตามเงื่อนไขของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ มีความผิดทั้งทางแพ่งและอาญา ผู้ละเมิดลิขสิทธิ์อาจถูกดำเนินคดีจนถึงที่สุด

ผู้ใดให้รางวัลแก่ผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ จะได้รับรางวัลเงินไม่เกิน 10,000 บาท หลังจากผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ถูกจับกุมแล้ว
และจะได้รับเงินอีก 20,000 บาท หลังจากการดำเนินคดีถึงที่สุดโดยศาลพิพากษาลงโทษในทางอาญาแก่ผู้ละเมิดลิขสิทธิ์นั้น

เทคนิคการวางแผนและประเมินผลโครงการ

ศาสตราจารย์ ดร. สีน พันธุ์พิติก

ฉบับพิมพ์ที่ 1 พิมพ์ครั้งแรก มิถุนายน 2555

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์

ทำเนาทั้งนี้ คัดแปลง หรือนำไปเผยแพร่ ไม้ทำส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้
นอกจากจะได้ยินอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากบริษัทวิทยพัฒน์ จำกัด

จัดทำรูปเล่ม จัดพิมพ์ และจำหน่ายโดย

บริษัทวิทยพัฒน์ จำกัด

52/103-104 บางกะปิสแควร์ ถนนรามคำแหง
เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
โทรศัพท์ 02 3749915 (หลายคู่สาย)
โทรสาร 02 3746495
อีเมล contact@wphat.com

พิมพ์ที่ บริษัท ส. เอเชียเทค (1989) จำกัด

143, 145 ซอยรามคำแหง 42 แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

ราคา 255 บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

สิน พันธุ์พิติก.

เทคนิคการวางแผนและประเมินผลโครงการ.--กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์, 2555.
368 หน้า.

1. การบริหารโครงการ. I. ชื่อเรื่อง.
658.404

ISBN 978-616-7136-39-4

ท่านที่ต้องการสั่งซื้อหนังสือเล่มนี้ กรุณาสอบถามหรือสั่งซื้อได้ที่
บริษัทวิทยพัฒน์ จำกัด โทร. 02 3749915 หรือตามที่อยู่ด้านบน

หากท่านมีข้อติชม หรือคำแนะนำเกี่ยวกับหนังสือหรือบริการของบริษัท กรุณาส่งจดหมายถึง
ผู้จัดการฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์ตามที่อยู่ด้านบน หรือส่งอีเมลที่ admin@wphat.com จักเป็นพระคุณยิ่ง

คำนำ

ภาพประสิทธิภาพของการสอน การบริหาร และการประเมินผลโครงการในสนาม ทำให้ผู้เขียนเห็นคุณค่าและมูลค่าของการวางแผนและประเมินผลโครงการ จนเกิดพลัง แรงบันดาลใจให้เขียนตำรา เทคนิคการวางแผนและประเมินผลโครงการ เล่มนี้ไว้เป็นสื่อถ่ายทอดแนวคิด ปรัชญา และองค์ความรู้สู่สังคมยุคสมัยใหม่และสังคม เศรษฐกิจฐานความรู้ของไทย อันจะทำให้เกิดความตระหนัก และใส่ใจจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อการ วางแผนและประเมินผลในการทำงานสืบไปได้อย่างยั่งยืน

ในอดีตการ สังคมมนุษย์แต่ละชนเผ่าได้นำความรู้และความเชี่ยวชาญในแผนการวางแผนและ ประเมินผลไปใช้พัฒนาจนประเทศเกิดความเจริญรุ่งเรืองมาก่อนการปฏิวัติวิทยาศาสตร์ ปัจจุบันนี้ สังคมสมัยใหม่ของโลกให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกของผู้บริหารที่ต้องทำก่อนงานอื่น ประเทศ อุตสาหกรรมได้จ่ายเงินเป็นค่าประเมินผลโครงการนับหลายแสนล้านบาท และได้ใช้ทำการวางแผนและ ประเมินผลเป็นเครื่องมือการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับประเทศไทยก็ได้ให้ความสำคัญต่อ เทคโนโลยีทางสังคมอันนี้ด้วยแล้ว แต่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความ สามารถในศาสตร์นี้อยู่มาก ซึ่งอาจพัฒนาด้วยเทคนิคการจัดการความรู้ โดยใช้ตำราเล่มนี้เป็นแหล่ง วิชาการสำหรับศึกษาได้ เพราะมีเนื้อหาครอบคลุมทั้งสมบูรณ์ทั้งส่วนการวางแผนโครงการและการ ประเมินโครงการ มีบูรณาการทั้งภาคทฤษฎี วิธีการปฏิบัติ และการศึกษาที่อ่านเข้าใจง่าย

ทบทวนเนื้อหาของตำรา เทคนิคการวางแผนและประเมินผลโครงการ เล่มนี้เมื่ออยู่ 12 บท ประกอบด้วย สารัตถะของการวางแผนโครงการ การวางแผนโครงการ การวางแผนยุทธศาสตร์ การบริหารโครงการ สารัตถะของการประเมินผล กระบวนการประเมินผลโครงการ ปรัชญาและ กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือประเมินผลโครงการ การเก็บข้อมูลประเมินผลโครงการ การวิเคราะห์ ข้อมูลประเมินผลโครงการ การรายงานการประเมินผลโครงการ และการศึกษาการประเมินผล โครงการ รวมถึงบัญชีศัพท์ท้ายเล่ม ผู้เขียนหวังอย่างยิ่งว่าตำราเล่มนี้จะมีประโยชน์ ส่งเสริมให้ เกิดการเรียนรู้และสร้างปัญญาแก่ผู้สนใจศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ในการศึกษาด้านชีวิตของ บึงเจกบุคคล องค์การ และหลยหลอมก่อเกิดเป็นวัฒนธรรมการวางแผนและประเมินผลของสังคม ในที่สุด

ผู้เขียนขอขอบคุณเจ้าของตำรา เอกสาร และแหล่งสารสนเทศที่ใช้ประกอบการเขียนทุกท่าน ขอขอบคุณบริษัทวิทยพัฒน์ จำกัด อีกครั้งหนึ่งที่กรุณาให้โอกาสสามารถสร้างสรรค์ตำราเล่มนี้ได้อย่างมี คุณภาพและมาตรฐานวิชาการ เผยแพร่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของสังคมไทยตลอดไป

10.

(ศาสตราจารย์ ดร. สัน พันธุ์พิพัฒน์)

สารบัญ

บทที่ 1 สารัตถะของการวางแผนโครงการ 9

แนวคิดของการวางแผนโครงการ	10
ประวัติของการวางแผน	13
ความสำคัญของการวางแผนโครงการ	17
ประโยชน์และข้อจำกัดของการวางแผน	20
ปรัชญาของการวางแผน	23
ความสัมพันธ์ของนโยบาย กับแผนและโครงการ	26
วงจรการวางแผนโครงการ	33
 สรุป	37

บทที่ 2 การวางแผนโครงการ 39

แนวคิดพื้นฐานของการวางแผนโครงการ	40
ระดับของแผนงานและสิ่งแวดล้อม	41
เครื่องมือในการวางแผน	46
ประเภทของการวางแผน	51
หลักการวางแผน	57
วิธีการวางแผน	58
กระบวนการวางแผนโครงการ	60
ลักษณะของการวางแผนที่ดี	66
ข้อผิดพลาดของการวางแผน	68
 สรุป	70

บทที่ 3 การวางแผนยุทธศาสตร์ 71

แนวคิดการวางแผนยุทธศาสตร์	72
กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์	74
การวิเคราะห์สภาพการณ์	78
แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการ	87
เทคนิคการเตรียมโครงการ	93
การเตรียมโครงการแบบตั้งเดิม	97
การเตรียมโครงการแบบเหตุผลสัมพันธ์	100

 สรุป	108
--	-----

บทที่ 4 การบริหารโครงการ 110

แนวคิดของการบริหารโครงการ	111
การจัดองค์การของโครงการ	114
การจัดงบประมาณโครงการ	117
การวางแผนดำเนินงานโครงการ	119
การดำเนินงานโครงการ	121
การควบคุมโครงการ	122
เทคนิคการแก้ปัญหาการบริหารโครงการ	125
การสิ้นสุดโครงการ	127

 สรุป	130
--	-----

บทที่ 5 สาระดะของการประเมินผลโครงการ 132

แนวคิดของการประเมินผล	133
ความแตกต่างของการประเมินผลกับการวิจัย	136
ความสำคัญของการประเมินผลโครงการ	137
ประเภทของการประเมินผลโครงการ	139
หลักของการประเมินผลโครงการ	143

รูปแบบการประเมินผลโครงการ	144
แบบการประเมินผลโครงการ	151
บทบาทของผู้ประเมินผลโครงการ	157
ประเภทของผู้ประเมินผลโครงการ	158
 สรุป	160

บทที่ 6 กระบวนการประเมินผลโครงการ 162

การวางแผนประเมินผลโครงการ	163
ขอบเขตข้อคำถามการประเมินผลโครงการ	165
การออกแบบการประเมินผลโครงการ	167
การจัดทำข้อเสนอโครงการประเมินผลโครงการ	171
การประเมินโครงการประเมินผลโครงการ	175
การดำเนินการประเมินผลโครงการ	176
การกำกับดูแลโครงการ	177
การประเมินนิยามโครงการประเมินผลโครงการ	181

 สรุป	186
---	-----

บทที่ 7 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 187

ประชากรของการประเมินผลโครงการ	188
กลุ่มตัวอย่างของการประเมินผลโครงการ	189
เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบความน่าจะเป็น	192
เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่มีควมน่าจะเป็น	203
ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	205
ความเป็นอัสสมิครของกลุ่มตัวอย่าง	214
ข้อผิดพลาดในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	215

 สรุป	215
--	-----

บทที่ 8 เครื่องมือประเมินผลโครงการ 217

เทคนิคการวัดทัศนคติ	218
กระบวนการสร้างเครื่องมือวัดทัศนคติ	221
เทคนิคการวัดทัศนคติของเทอร์วัลโดน	222
เทคนิคการวัดทัศนคติของลิเกิร์ต	226
แบบสอบถาม	229
แบบสัมภาษณ์	235
แหล่งของความสัมพันธ์ของการวัด	237
ประโยชน์ของการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือประเมินผล	239
การทดสอบความเชื่อถือได้ของเครื่องมือประเมินผล	240
 สรุป	247

บทที่ 9 การเก็บข้อมูลประเมินผลโครงการ 248

แนวคิดเกี่ยวกับการเก็บข้อมูล	249
หลักการเลือกวิธีการเก็บข้อมูล	252
การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม	254
การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์	258
การเก็บข้อมูลโดยการสังเกต	265
การเก็บข้อมูลโดยกลุ่มสนทนา	270
 สรุป	273

บทที่ 10 การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผลโครงการ 275

การเตรียมข้อมูล	276
สถิติที่ใช้ในการประเมินผล	278
การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา	281
การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติอนุมาน	284
การนำเสนอข้อมูล	295
การแปลความข้อมูล	303
 สรุป	306

บทที่ 11 การรายงานการประเมินผลโครงการ 307

การสื่อสารการประเมินผลโครงการ	308
การเผยแพร่ผลการประเมินผลโครงการ	309
การนำผลการประเมินผลโครงการไปใช้	312
ประเภทของรายงานการประเมินผลโครงการ	313
องค์ประกอบของรายงานการประเมินผลโครงการ	315
หลักการเขียนรายงานการประเมินผลโครงการ	319
กระบวนการเขียนรายงานการประเมินผลโครงการ	320
การใช้ภาษาในการเขียนรายงานการประเมินผลโครงการ	323
แนวทางการเขียนองค์ประกอบส่วนเนื้อเรื่อง	326
แนวทางการเขียนบทสรุปสำหรับผู้บริหารและบทคัดย่อ	328
 สรุป	330

บทที่ 12 กรณีศึกษาการประเมินผลโครงการ 332

รายงานการประเมินผลโครงการฝึกอบรมหลักสูตร การพัฒนาจิตใจของบุคลากร	333
รายงานการประเมินผลโครงการส่งเสริมการผลิต เกษตรอินทรีย์แก่กลุ่มสหกรณ์การเกษตร	335
รายงานฉบับสมบูรณ์ การประเมินผลโครงการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ในการยกระดับพื้นที่ควบคุมวิญญูวาจา ทุกจังหวัด ปี 2547-2548	338
 สรุป	344

บัญชีคำศัพท์ 345

บรรณานุกรม 354

สาระัตถะของ การวางแผนโครงการ

การวางแผนเป็นงานสำคัญที่สุดของการบริหารงานแต่ละองค์การ เพราะการวางแผนเป็นการตัดสินใจเลือกทิศทางและแนวปฏิบัติงานที่ดีที่สุด เพื่อการบรรลุเป้าหมายไว้ล่วงหน้าแล้ว สมมติมนุษยชาติแต่ละชนเผ่าได้วางแผนแบบไม่เป็นทางการเพื่อการออกรอดและการเอาชนะอำนาจเหนือชนชาติมานานแล้ว โดยอาศัยประสบการณ์และการสังเกตสิ่งแวดล้อม เช่น การรู้จักวางแผนทำการเกษตรแต่ละฤดูกาล การวางแผนรบกับข้าศึก และการสร้างที่อยู่อาศัย เป็นต้น ต่อมาเมื่อวิทยาการเจริญก้าวหน้า ก็มีการใช้หลักและทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์สาขาต่างๆมาบูรณาการทำให้เกิดศาสตร์การวางแผนแบบเป็นทางการ สามารถวางแผนพัฒนาชนชาติต่างๆให้ก้าวหน้า สร้างความเจริญรุ่งเรืองและชื่อเสียงมาสู่สังคม ตลอดจนแข่งขันอำนาจให้แก่ประเทศ เช่น การเดินทางไปสำรวจดวงจันทร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา การสร้างเรือเดินสมุทรขนาดใหญ่ และการสร้างเครื่องบินเจ็ตความเร็วเหนือเสียง ซึ่งต้องมีการวางแผนอย่างดียิ่ง

การวางแผนเป็นงานที่ต้องทำเป็นอันดับแรกของการบริหาร เพราะจะเป็นเครื่องมือหรือแผนที่ในการทำงาน ถ้าปราศจากการวางแผนและแผนแล้ว การบริหารงานก็ไม่มีทิศทางหรือการบริหารงานจะเป็นไปตามยถากรรม การวางแผนจึงมีประโยชน์ต่อยุ่กับบุคคล กลุ่มคน และองค์การ แต่การวางแผนก็มีข้อจำกัดบางประการ เพราะการวางแผนเกี่ยวข้องกับการทำนายปัจจัยที่เกี่ยวข้อในอนาคต ความรู้ความสามารถของผู้วางแผน ตลอดจนเทคโนโลยีที่สนับสนุน โดยหลักแล้วการวางแผนก็ต้องมีปรัชญา อันประกอบด้วย หลักแห่งความจริงเป็นหลักยึดว่าจะวางแผนในลักษณะใด จึงจะเหมาะสมกับความต้องการขององค์การ ในทำนองเดียวกัน ก็จะต้องคำนึงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างโครงการกับแผนและนโยบายด้วย เพราะโครงการเป็นหน่วยกิจกรรมย่อยที่สุดของนโยบาย ถ้ามีการวางแผนอย่างครบวงจรและสามารถค้นผลการบรรลุเป้าหมายก็จะสนองนโยบายได้ตามเจตนารมณ์